

Marcel Van Aert focuste zich tien jaar lang op klauwproblemen bij melkvee

Topsport op goede schoenen

Tien jaar lang legde dierenarts Marcel Van Aert van de Buitenpraktijk aan de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent in Merelbeke zich uitvoerig toe op klauwgezondheid bij melkvee. Hij ontwikkelde een internationale systematiek voor de soort en de graad van aantasting door klauwproblemen. 'Een goede klauwverzorgingsbox is een nuttige investering voor je leven', vindt hij.

tekst **Annelies Debergh**

De klauwverzorgingsbox op de oprit lijkt als een visitekaartje te fungeren. Als dierenarts op de Buitenpraktijk van de faculteit Diergeneeskunde in Merelbeke legde Marcel Van Aert (65) zich de voorbije tien jaar toe op de klauwproblematiek bij melkvee. 'Ik heb die box gekocht om op een comfortabele manier nog parttime aan de slag te gaan als klauwverzorging, samen met dierenartsstudenten en jonge collega's. Zo blijf

ik in direct contact met veehouders en hun bedrijven. Ik zou het zonde vinden om de kennis die ik jarenlang heb verzameld, niet langer met anderen te delen omdat ik nu met pensioen ga.'

Voor Van Aert op de Buitenpraktijk aan de slag ging, was hij eenendertig jaar actief als zelfstandig veearts, hoofdzakelijk in de rundveesector. Zijn interesse voor klauwverzorging ontwikkelde hij verder op de faculteit Diergeneeskunde.

'Ik spreek altijd over "klauwverzorging" en nooit over "poten kappen". Preventieve klauwverzorging betekent het aannemen van goede gewoontes. Dat is noodzakelijk op elk bedrijf om klauwproblemen te beperken.'

Vanwaar komt die interesse voor klauwgezondheid en hoe draagt u die over?

'Weinig mensen zijn in klauwgezondheid geïnteresseerd. Het is voor velen

maar een vuil en lastig werk. Voor mij was het een automatische evolutie. Ik kreeg de kans om deel te nemen aan diverse symposia over klauwproblemen bij herkauwers en dat heeft er ook toe bijgedragen dat klauwverzorging echt mijn vak werd. Op die internationale congressen ontmoet je mensen van over de hele wereld: wetenschappers, praktijkdierenartsen, klauwverzorger, toeleveranciers uit de sector. Dat maakt het interessant.'

'Als je als dierenarts aan een veehouder toont dat een probleem je echt interesseert, dan neem je de veehouder mee in dat verhaal. Dan probeer je ook dat enthousiasme over te dragen. Klauwver-

zorging blijft fysiek gezien een zware job. Alleen wanneer het je interesseert en je het graag doet, kun je die job ook volhouden.'

U heeft een systematiek voor klauwaandoeningen ontwikkeld. Hoe kwam u op dat idee?

'Tijdens klauwsymposia viel me op dat de terminologie rondom klauwaandoeningen wereldwijd erg varieert en voor veel verwarring zorgt. Dat heeft me er-

toe gebracht om een geïllustreerde poster te maken over de benaming van klauwaandoeningen. Aan de hand van duidelijke foto's wordt de soort en de graad van de aandoening getoond en benoemd in verschillende talen.'

'Wetenschappers koppelen vaak scores aan klauwletsels. In plaats van drie scores verkies ik een systeem met vier scores. Met drie scores bestaat er te weinig variatie, met vier scores krijg je de ernst van het letsel beter in beeld. Als je in een stal procentueel veel scores drie en vier registreert – dus veel ernstige letsels – dan is er echt een probleem met de klauwgezondheid op dat bedrijf.'

'Klauwgezondheid is voor veel veehouders geen prioriteit'

Hoe kijkt u als klauwspecialist aan tegen de klauwgezondheid van de Vlaamse melkkoeien?

'Het kan veel beter met de klauwgezondheid in Vlaanderen. Problemen met de klauwen zijn overal, maar variëren wel per bedrijf. De ene veehouder doet er veel moeite voor, de andere doet er weinig of niets aan.'

'Veel melkveehouders merken de problemen niet tijdig genoeg op, ze zijn zogenaamd bedrijfsblind. Meestal is een gebrek aan tijd het excuus. Maar vaak is het probleem gemakkelijk te herleiden tot te veel werk, niet beschikken over een goede box en geen goede plek hebben, te weinig kennis en geen kunde. Het is voor velen geen prioriteit.'

'Een andere belangrijke reden is dat het aantal koeien per bedrijf stijgt, maar dat het aantal arbeidskrachten per bedrijf in verhouding afneemt. Op te veel melkveebedrijven zijn er daardoor dieren klinisch kreupel door een gebrek aan klauwverzorging. Dat gaat altijd ten koste van het rendement.'

Hoe scoort België voor klauwgezondheid in vergelijking met Nederland?

'In België zijn de melkveebedrijven relatief kleiner dan in Nederland. Daar staat tegenover dat er in Nederland drie- tot vierhonderd professionele klauwverzorger rondrijden. In België moet je hard zoeken om er, bij manier van spreken, tien te vinden. Ze zijn ook niet georgani-

seerd en er is onvoldoende scholing. Terwijl het wel om een noodzakelijke job gaat die door iemand zal moeten uitgevoerd worden: hetzij door de veehouder zelf, hetzij door de klauwverzorger of de bedrijfsdierenarts. Het is min of meer een knelpuntberoep.'

'Nog te veel veehouders lopen achter de feiten aan. Regelmatige klauwverzorging zou logischerwijs in de werkplanning moeten zitten om preventief te werken aan de klauwgezondheid van de melkkoeien.'

'Op grotere melkveebedrijven is het duidelijk dat er nog meer nood is aan een goede werkplanning. Gelukkig zijn er tegenwoordig zeer goede klauwverzorgingsboxen op de markt. Een goede klauwverzorgingsbox is een nuttige investering voor je leven. Als die op een goede plek staat, vergt klauwverzorging zelfs op een groot melkveebedrijf slechts een paar uur tijd per week.'

Hoe belangrijk is klauwgezondheid?

'Kreupelheid is de derde belangrijkste reden voor afvoer, na onvoldoende productie en mastitis. Louter financieel gezien kost kreupelheid geld, elke veehouder beseft dat. Maar de directe economische verliezen zijn niet altijd goed in exacte cijfers uit te drukken.'

'Een betere klauwgezondheid helpt om de levensproductie per aanwezige koe op termijn omhoog te krijgen. Alle maatregelen die genomen worden voor een betere klauwgezondheid, zoals een goede stalhygiëne, ventilatie en het verzorgen van ligboxen en koecomfort, komen ook de vruchtbaarheid en de uiergezondheid ten goede. Veehouders moeten zich goed realiseren dat klauwgezondheid een belangrijk onderdeel is van het totale plaatje. Topsporters lopen ook niet op slechte schoenen. Als je van melkkoeien veel verwacht, dan moeten in de eerste plaats ook die klauwen goed zijn.'

'Er zijn koeien waarbij zelden of nooit iets mankeert aan de klauwen. Toch kampt negentig procent van de melkveebedrijven met infectieuze klauwaandoeningen en loopt gemiddeld tien procent van de koeien klinisch kreupel. Preventieve klauwverzorging betekent dat de klauwen van elke koe minstens twee keer per jaar verzorgd moeten worden en bij koeien met ernstige letsels zelfs vier keer per jaar. Alleen al vanuit dierwelzijn zijn we het aan de koeien verplicht om systematisch aan preventieve klauwverzorging te doen. Eén zaak staat zonder twijfel vast: klauwverzorging loont altijd.'